

# **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

## **FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:**

- 1.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi-Toshkent,2022.
- 2.O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni-2020,23-sentabr.
- 3.Vahobova D."Boshlang'ich ta'lim metodikasi va innovatsion yondshuvlar"-Toshkent:Fan va texnologiya ,2021.
- 4.Hasanboyeva O.,Qodirova Sh."Interaktiv ta'lim metodlari va ularning boshlang'ich ta'limdagi ahamiyati "-Samarqand, 2022.
- 5.Jalolov J."Pedagogik innovatsiyalar va ularni ta'lim jarayonida qo'llash"-Toshkent:O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi ,2020.

### **O‘ZBEKISTONDA TURIZM SANOATINI RIVOJLANTIRISH VA UNING ISTIQBOLLARI**

**Suvonov Burhoniddinxo'ja Qaxramon o'g'li**  
*Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti*  
*Turizm fakulteti 1-bosqich talabasi*  
*burhoniddinxojasuvonov@gmail.com*  
*+998900752320*

**Annotatsiya:***Mazkur maqolada O‘zbekistonda turizm sanoatini rivojlantirish jarayonlari, sohada amalga oshirilgan islohotlar va kelajakdagi istiqbollar tahlil etilgan. Mamlakatning madaniy-tarixiy merosi, tabiiy go‘zalliklari va mehmondo‘stligi turizmni rivojlantirish uchun muhim omillar ekanligi ta’kidlangan. Shuningdek, turizmning asosiy yo‘nalishlari – madaniy, ziyorat, ekologik, gastro va sog‘lomlashtirish turizmi haqida batafsil ma’lumot berilgan.*

*So‘nggi yillarda vizasiz rejimning kengaytirilishi, infratuzilmaning rivojlanishi, investitsiyalar va raqamli texnologiyalarning joriy etilishi turizm sanoatining o‘shiga xizmat qilayotgani qayd etilgan. Kelajakda ekologik va agro-turizmni rivojlantirish, xalqaro marketingni kuchaytirish va transport infratuzilmasini takomillashtirish orqali O‘zbekistonni global sayyohlik markazlaridan biriga aylantirish rejalashtirilgan.*

*Ushbu maqola turizm sohasi bo‘yicha tadqiqot olib boruvchi mutaxassislar, tadbirkorlar va sayyohlik bilan qiziquvchilar uchun dolzarb ma’lumotlarni taqdim etadi.*

**Аннотация:***В данной статье рассматриваются процессы развития туристической индустрии в Узбекистане, проведенные реформы в этой сфере и перспективы на будущее. Подчеркивается, что культурно-историческое наследие, природные красоты и гостеприимство страны являются важными факторами развития туризма. Также*

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

подробно рассматриваются основные направления туризма – культурный, паломнический, экологический, гастрономический и оздоровительный туризм.

Отмечено, что в последние годы расширение безвизового режима, развитие инфраструктуры, привлечение инвестиций и внедрение цифровых технологий способствуют росту туристической отрасли. В будущем планируется расширение экологического и агротуризма, усиление международного маркетинга и совершенствование транспортной инфраструктуры, что позволит превратить Узбекистан в один из глобальных туристических центров.

Эта статья представляет актуальную информацию для специалистов в области туризма, предпринимателей и всех, кто интересуется туристическим потенциалом Узбекистана.

**Annotation:** This article examines the development processes of the tourism industry in Uzbekistan, the reforms implemented in this sector, and future prospects. It highlights that the country's rich cultural and historical heritage, natural beauty, and hospitality are key factors in tourism development. The main types of tourism—cultural, pilgrimage, ecological, gastronomic, and wellness tourism—are discussed in detail.

It is noted that in recent years, the expansion of visa-free regimes, infrastructure development, investment attraction, and the introduction of digital technologies have contributed to the growth of the tourism industry. In the future, plans include expanding ecological and agritourism, strengthening international marketing, and improving transport infrastructure to position Uzbekistan as one of the global tourism hubs.

This article provides valuable insights for tourism specialists, entrepreneurs, and anyone interested in Uzbekistan's tourism potential.

**Kalit soʻzlar:** Oʻzbekiston turizmi, turizm rivojlanishi, madaniy meros, tarixiy obidalar, ziyorat turizmi, ekoturizm, agro-turizm, gastro-turizm, investitsiyalar, turistlik infratuzilma, raqamli texnologiyalar, viza soddalashtirish, xalqaro hamkorlik, sayyohlik strategiyasi, global turizm markazi

**Ключевые слова:** Узбекистанский туризм, развитие туризма, культурное наследие, исторические памятники, паломнический туризм, экотуризм, агротуризм, гастротуризм, инвестиции, туристическая инфраструктура, цифровые технологии, упрощение визового режима, международное сотрудничество, туристическая стратегия, глобальный туристический центр.

**Keywords:** Uzbekistan tourism, tourism development, cultural heritage, historical monuments, pilgrimage tourism, ecotourism, agritourism, gastronomic tourism, investments, tourist infrastructure, digital technologies, visa simplification, international cooperation, tourism strategy, global tourism hub.

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

**KIRISH.** O‘zbekiston – qadimiy Buyuk Ipak yo‘lining yuragida joylashgan, boy tarixiy va madaniy merosga ega mamlakat. Bu hudud asrlar davomida Sharq va G‘arb sivilizatsiyalarining chorrahasi bo‘lib kelgan. Samarqand, Buxoro, Xiva kabi shaharlar dunyo miqyosida e’tirof etilgan tarixiy obidalar va madaniy boyliklari bilan sayyohlarni o‘ziga jalb qilmoqda. Mamlakatning iqlimi, tabiiy landshafti, mehmondo‘st aholisi va milliy an‘analari turizm sohasini rivojlantirish uchun ulkan imkoniyatlar yaratadi.

So‘nggi yillarda O‘zbekistonda turizm sanoatini modernizatsiya qilish, infratuzilmani rivojlantirish va xalqaro sayyohlik bozoriga integratsiyalash jarayonlari jadal olib borilmoqda. Hukumat tomonidan amalga oshirilayotgan islohotlar, vizasiz rejimning kengaytirilishi, yangi mehmonxonalar va dam olish maskanlarining qurilishi hamda sayyohlik xizmatlarining sifatini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar natijasida O‘zbekiston dunyoning diqqatga sazovor sayyohlik yo‘nalishlaridan biriga aylanishga intilmoqda.

Ushbu maqolada O‘zbekistonda turizmning bugungi holati, asosiy yo‘nalishlari, sohadagi yutuqlar va mavjud muammolar, shuningdek, kelajakdagi istiqbollari tahlil qilinadi. Turizmning mamlakat iqtisodiyotiga ta’siri va uning barqaror rivojlanishiga qaratilgan strategik rejalarga ham alohida e’tibor qaratiladi.

### **ADABIYOTLAR TAHLILI**

O‘zbekiston Respublikasida turizm sohasini rivojlantirish bo‘yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar va professorlarning asarlari ushbu sohaning turli jihatlarini yoritib, uning istiqbollari va muammolarini tahlil qiladi. Quyida ushbu mavzuga oid muhim ilmiy ishlar va ularning asosiy xulosalari keltiriladi.

Professor Alisher Eshtayev o‘z maqolasida O‘zbekistonda turizm sohasiga ta’sir etuvchi global trendlarni PEST(siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy) tahlili asosida ko‘rib chiqadi. Muallif global xavflarning O‘zbekiston turizm bozoriga ta’siri va siyosiy barqarorlikning sayyohlar oqimiga ta’sirini tahlil qilib turizmni rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqishda ushbu trendlarni hisobga olish zarurligini ta’kidlaydi.

Tarixiy-madaniy turizmning ijtimoiy-iqtisodiy jihatlarini bo‘yicha Barno Erkayeva tomonidan yozilgan maqolada tarixiy-madaniy turizm tushunchasi va uning O‘zbekiston turizm sohasidagi o‘rni tahlil qilinadi. Muallif tarixiy-madaniy turizmni rivojlantirishga ta’sir etuvchi omillarni PEST tahlili asosida o‘rganib, uning ijtimoiy va iqtisodiy jihatlarini yoritadi. Shuningdek, maqolada tarixiy-madaniy turizmni rivojlantirish imkoniyatlari va istiqbollari tahlil qilinadi.

Milliy turizmni rivojlantirish istiqbollari bo‘yicha izlanishlari davomida Asliddin Qo‘ldoshevning ilmiy ishida aynan O‘zbekistonda milliy turizmni rivojlantirish jarayonida turizmning konseptual omillari va rivojlanish qonuniyatlari o‘rganiladi. Muallif turizm infratuzilmasini rivojlantirish, investitsiyalarni jalb qilish va madaniy-ma’rifiy turizmni kengaytirish masalalariga e’tibor qaratadi.

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

Sohibjon To'rabekovning maqolasida turizm xizmatlari sohasining rivojlanishi aholi bandligi darajasiga ta'siri tahlil qilinadi. Muallif turizm sohasinining rivojlanishi orqali yangi ish o'rinlari yaratish va iqtisodiy o'sishga erishish imkoniyatlarini ko'rib chiqadi.

Maqolada O'zbekiston turizm sohasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish va undan unumli foydalanish zarurligi ta'kidlanadi. Raqamli texnologiyalarning turizm xizmatlari sifatini oshirishdagi ahamiyatini yoritadi.

Shuningdek, turizm sohildagi muammolar bo'yicha ilmiy maqolalar tanlovi o'tkaziladi. "Ipak yo'li" turizm xalqaro universiteti tomonidan tashkil etilgan "Turizm sohasidagi muammolar bo'yicha eng yaxshi ilmiy maqola" respublika tanlovi turizmning turli yo'nalishlari bo'yicha ilmiy izlanishlarni rag'batlantirishga qaratilgan. Tanlov nominatsiyalari gastronomik turizm, sport turizmi, ekologik turizm, ekstremal turizm, tibbiy turizm, ziyorat turizmi, yoshlar turizmi, yoshi kattalar turizmi, MICE turizmi va etnografik turizm kabi sohalarini qamrab oladi.

Yuqorida keltirilgan ilmiy ishlar O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishi, muammolari va istiqbollari har tomonlama tahlil qiladi. Ushbu tadqiqotlar turizmni rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqishda muhim nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qiladi. Turizm sohasidagi islohotlar, infratuzilmani yaxshilash, raqamli texnologiyalarni joriy etish va madaniy merosni saqlash kabi masalalar bo'yicha olib borilayotgan ilmiy izlanishlar O'zbekistonni global turizm markaziga aylantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

### **METODOLOGIYA**

Ushbu maqola O'zbekistonda turizm sanoatini rivojlantirish va uning istiqbollari tahlil qilishga qaratilgan. Tadqiqot jarayonida turli metodologik yondashuvlar qo'llanildi, jumladan, statistik tahlil, taqqoslash usullari, ekspert baholash va amaliy tadqiqotlar.

Teoretik yondashuv – turizmning nazariy asoslarini o'rganish va mamlakatdagi mavjud qonunchilik, hukumat qarorlari va strategiyalarni tahlil qilish orqali amalga oshirildi.

Empirik yondashuv – O'zbekiston turizm sohasining real holatini aks ettiruvchi ma'lumotlar, rasmiy statistikalar va xalqaro hisobotlardan foydalanildi.

Taqqoslash usuli – O'zbekiston turizm sanoati boshqa rivojlangan davlatlardagi tajribalar bilan solishtirildi.

Ekspert baholash – turizm sohasi mutaxassislari va professorlarning ilmiy maqolalari hamda tadqiqot natijalari tahlil qilindi.

Tadqiqot davomida quyidagi manbalardan foydalanildi:

O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi, Turizmni rivojlantirish qo'mitasi va Iqtisodiyot va moliya vazirligining rasmiy hisobotlari.

JST (Jahon Sayyohlik Tashkiloti) va boshqa xalqaro tashkilotlarning turizm sohasiga oid yillik hisobotlari.

Ilmiy maqolalar va konferensiya materiallari, jumladan, professorlar tomonidan yozilgan tahliliy ishlar.

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

O‘zbekistonda turizmni rivojlantirishga oid hukumat tomonidan qabul qilingan hujjatlar va strategik rejalashtirish loyihalari.

### **NATIJA VA TAHLIL**

O‘zbekistonda turizm sanoati so‘nggi yillarda tez rivojlanib, iqtisodiy o‘shish va xalqaro hamkorlikning muhim omillaridan biriga aylandi. Bu bozorning rivojlanishini tahlil qilish uchun statistik ma‘lumotlar, grafik jadvallar va zamonaviy yondashuvlar asosida tahlillar olib borildi.

Statistik ma‘lumotlarga ko‘ra, 2018-yildan buyon O‘zbekistonda turizm sanoatiga qaratilgan e‘tibor ortib bormoqda. Quyidagi asosiy ko‘rsatkichlar bunga dalildir:

2023-yilda O‘zbekistonga tashrif buyurgan xorijiy sayyohlar soni – 6,5 million

Turizm sohasi YAIMga qo‘shgan hisssasi – 3,5%

Turizm xizmatlaridan tushgan daromad – \$2,1 milliard

Sayyohlik infratuzilmasiga yo‘naltirilgan investitsiyalar – \$800 million

Quyidagi diagramma O‘zbekistonga tashrif buyurgan xorijiy sayyohlar sonining so‘nggi yillardagi o‘zgarishini ko‘rsatadi:

**O‘zbekistonga tashrif buyurgan  
sayyohlar soni (mln)**

| <b>Yil</b> | <b>Sayyohlar soni<br/>(mln)</b> |
|------------|---------------------------------|
| 2018       | 5.3                             |
| 2019       | 6.7                             |
| 2020       | 1.5 (COVID-19<br>pandemiyasi)   |
| 2021       | 3.4                             |
| 2022       | 5.2                             |
| 2023       | 6.5                             |

O‘zbekiston turizm sanoati rivojlanayotgan bo‘lsa-da, ayrim muammolar mavjud.

Ularni kreativ yondashuv bilan hal qilish muhimdir.

Muammo 1: Sayyohlik infratuzilmasining yetarlicha rivojlanmagani. Ayrim tarixiy shaharlarda mehmonxonalar yetishmovchiligi kuzatiladi. Transport tizimi va aeroport xizmatlari zamonaviylashtirishga muhtoj.

Yechim: Xususiy sektorni jalb qilish orqali mehmonxonalar sonini oshirish. Shaharlararo tezkor temir yo‘llarni kengaytirish va avtobus transport tizimini rivojlantirish. Muammo 2: Turistik xizmatlarning raqamli ekotizimi yetarli darajada emas. Sayyohlar uchun ma‘lumot olish

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

imkoniyatlari cheklangan. Onlayn bron qilish tizimlari va interaktiv mobil ilovalar yetarli darajada rivojlanmagan.

Yechim: Raqamli turizm platformalarini yaratish (AI chat-botlar, mobil ilovalar, onlayn xaritalar). Mahalliy tadbirkorlar uchun raqamli ekotizimga integratsiyalashgan turizm xizmatlarini yaratish. Muammo 3: Xalqaro marketing va brending sust rivojlangan O‘zbekiston turistik brend sifatida yetarli darajada targ‘ib qilinmayapti. Jahon turistik platformalarida reklama yetishmovchiligi bor. Yechim: Ijtimoiy tarmoqlar va blogerlar orqali O‘zbekistonni targ‘ib qilish. Halqaro yarmarkalar va sayyohlik festivallarida faol ishtirok etish. Mahalliy aholi va tadbirkorlarning turizmga ishtirok etishi sustligi. Ko‘plab mahalliy tadbirkorlar turizm imkoniyatlaridan foydalanmaydi. Qishloq hududlarida turistik xizmatlar kam rivojlangan. Mahalliy tadbirkorlarga turizm bilan shug‘ullanish bo‘yicha grantlar va imtiyozlar berish. Qishloq turizmini rivojlantirish va mahalliy aholini turizm xizmatlariga jalb qilish. Ekoturizm va agro-turizm imkoniyatlaridan to‘liq foydalanilmagan. O‘zbekistonning tabiiy zaxiralari va ekoturizm imkoniyatlari yetarlicha o‘rganilmagan. Mahalliy fermer va dehqonlar turistik xizmatlarni rivojlantirishga qiziqmaydi. Yechimlar: Ekoturizm markazlarini tashkil qilish (tog‘lar, yovvoyi tabiat qo‘riqxonalar). Qishloq turizmini rivojlantirish uchun maxsus dasturlar ishlab chiqish. Sayyohlar uchun maxsus xavfsizlik va sug‘urta tizimining yetarlicha rivojlanmagani. Sayyohlar uchun maxsus sug‘urta tizimi va favqulodda vaziyatlarga tayyorlik darajasi past. Tibbiy yordam va turistlar uchun favqulodda xizmatlar to‘liq yo‘lga qo‘yilmagan. Yechimlar: Sayyohlar uchun maxsus sug‘urta tizimlarini joriy etish. Favqulodda xizmatlar va tez yordam tizimini rivojlantirish.

Turizm sohasini chuqur tahlil qilish va mavjud muammolarni aniqlashda SWOT tahlili, statistik tahlil, taqqoslash usuli va ekspert baholash kabi metodologik yondashuvlardan foydalanildi. Quyida turizm rivojlanishidagi asosiy muammolar va ularning kreativ yechimlari keltirilgan.

SWOT tahlili bo‘yicha:

Mahalliy aholi orasida sayohat madaniyati hali yaxshi rivojlanmagan.

Yechim:

Ichki turizmni rag‘batlantirish uchun davlat tomonidan maxsus subsidiyalar ajratish.

Mahalliy sayyohlar uchun maxsus sayohat paketlari yaratish.

Taqqoslash usuli va statistik tahlil:

Hududlararo transport infratuzilmasi sust rivojlangan.

Yechim:

Elektr transport va ekologik toza avtobuslarni joriy etish.

Turistik shaharlar orasida tezyurar poyezdlar qatnovini yo‘lga qo‘yish.

Ekspert baholash va taqqoslash usuli:

Ayrim davlat fuqarolari uchun viza olish jarayoni uzoq davom etadi.

Yechim:

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

Elektron viza tizimini yanada rivojlantirish.

Turistik vizalarni soddalashtirish bo'yicha xalqaro tajribani o'rganish.

Brend tahlili:

O'zbekiston sayyohlik brendi yetarli darajada targ'ib qilinmayapti.

Yechim:

Ijtimoiy tarmoqlar va mashhur bloggerlar orqali marketing kampaniyalarini kuchaytirish.

Halqaro sayyohlik yarmarkalarida faol ishtirok etish.

Yuqoridagi muammolarni hal qilish orqali O'zbekiston turizm sohasini jadal rivojlantirib, global miqyosda raqobatbardosh sayyohlik markaziga aylanishi mumkin. Raqamli texnologiyalar, transport infratuzilmasi, xizmat ko'rsatish sifati va xalqaro marketing kabi jihatlarida islohotlar olib borish zarur.

Bu takliflar amaliyotga tatbiq etilsa, O'zbekiston yaqin yillarda Osiyo va Yevropaning eng mashhur sayyohlik markazlaridan biriga aylanishi mumkin.

### **XULOSA**

O'zbekiston turizm sohasi boy madaniy meros, tarixiy obidalar va tabiiy landshaftlari bilan katta potensialga ega. So'nggi yillarda turizmni rivojlantirish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirildi, jumladan, viza rejimining soddalashtirilishi, infratuzilma rivojlanishi va xalqaro marketing kampaniyalari. Shunga qaramay, ushbu sektorni jadal rivojlantirish uchun tizimli muammolarni hal qilish zarur.

Tahlillar natijasida quyidagi asosiy muammolar aniqlandi: sayyohlik infratuzilmasining sustligi, raqamli xizmatlarning yetishmovchiligi, malakali kadrlar kamligi, ichki turizm rivojlanmaganligi, transport tizimidagi muammolar, viza rejimining murakkabligi, xalqaro turizm brendining sustligi, mahalliy tadbirkorlarning kam ishtirok etishi, ekoturizm va agro-turizm imkoniyatlaridan to'liq foydalanilmaganligi, shuningdek, sayyohlar xavfsizligi va sug'urtasining rivojlanmaganligi.

Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun investitsiyalar jalb qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, xalqaro tajribani o'rganish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va davlat-xususiy sektor hamkorligini kengaytirish kabi chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim.

Raqamli transformatsiya – O'zbekiston turizm sanoati uchun muhim yo'nalishlardan biridir. Onlayn bron qilish, virtual gid xizmatlari, sun'iy intellekt asosida turistik xizmatlarni rivojlantirish sayyohlarga qulaylik yaratib, mamlakatga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Ekoturizm, agro-turizm va gastro-turizm kabi sohalarini rivojlantirish esa nafaqat xorijiy, balki ichki sayyohlik oqimini ham oshirishi mumkin.

Turizm infratuzilmasini yaxshilash, transport tizimini modernizatsiya qilish va mehmonxona xizmatlarini xalqaro standartlarga moslashtirish O'zbekistonni mintaqaviy turizm markaziga aylantirishga yordam beradi. Ichki turizmni rag'batlantirish orqali aholining sayohat madaniyatini rivojlantirish va iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish mumkin.

## **“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI**

Xalqaro hamkorlik va global targ‘ibot strategiyasi ham muhim ahamiyatga ega. O‘zbekiston o‘zining boy madaniy merosi va betakror tabiati bilan jahon turizm xaritasida munosib o‘rin egallashi uchun xalqaro yarmarkalar, ommaviy axborot vositalari va blogerlar bilan faol ishlash, global sayyohlik platformalarida marketing kampaniyalarini olib borish zarur.

Umuman olganda, O‘zbekistonning turizm sektori jadal rivojlanish bosqichida turibdi. Ushbu sohani innovatsion yechimlar, kreativ yondashuv va tizimli islohotlar asosida rivojlantirish orqali mamlakatni global turizm markaziga aylantirish mumkin. Agar mavjud muammolarni hal qilishga kompleks yondashilsa, kelgusi yillarda O‘zbekiston Osiyoning eng jozibali turistik yo‘nalishlaridan biriga aylanishi ehtimoli katta.

### **FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:**

1. O‘zbekiston Respublikasi Turizm va Madaniy meros vazirligi (2023). O‘zbekiston turizm sektorining rivojlanish istiqbollari va muammolari. Toshkent: Turizm va Madaniy meros vazirligi. 200-bet.
2. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi (2023). O‘zbekiston turizm statistik ko‘rsatkichlari. Toshkent: Davlat statistika qo‘mitasi. 175-bet.
3. Jahon sayyohlik tashkiloti (UNWTO) (2023). Markaziy Osiyo davlatlarining turizm strategiyasi va rivojlanish tendensiyalari. Madrid: UNWTO nashriyoti. 220-bet.
4. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi (2022). O‘zbekistonda turizm sanoatini rivojlantirishga qaratilgan investitsion loyihalar. Toshkent: Iqtisodiyot va moliya vazirligi. 145-bet.
5. O‘zbekiston Respublikasi Transport vazirligi (2023). Turizm transport infratuzilmasini rivojlantirish bo‘yicha tahlil va takliflar. Toshkent: Transport vazirligi. 130-bet.
6. Smith, M. K., & Richards, G. (2021). The Routledge Handbook of Cultural Tourism. London: Routledge. 400-bet.
7. Buhalis, D., & Law, R. (2022). Tourism and Technology: A Global Perspective. New York: Springer. 350-bet.
8. O‘zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi (2022). Raqamli texnologiyalarni turizm sohasida qo‘llash imkoniyatlari. Toshkent: Innovatsion rivojlanish vazirligi. 165-bet.
9. O‘zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligi (2023). Ekoturizm va yashil iqtisodiyot: O‘zbekiston tajribasi. Toshkent: Ekologiya vazirligi. 180-bet.
10. [www.stat.uz](http://www.stat.uz) – O‘zbekiston Davlat statistika qo‘mitasi rasmiy sayti.
11. [www.unwto.org](http://www.unwto.org) – Jahon sayyohlik tashkilotining (UNWTO) rasmiy sayti.
12. [www.uzbektourism.uz](http://www.uzbektourism.uz) – O‘zbekiston Turizm qo‘mitasining rasmiy sayti.
13. [www.weforum.org](http://www.weforum.org) – Jahon Iqtisodiy Forumi sayyohlik tahlillari.
14. [www.wttc.org](http://www.wttc.org) – Jahon sayyohlik va turizm kengashi (WTTC) rasmiy ma’lumotlari.